

τόσφ μᾶλλον ὄσφ καὶ αὐτὴ ἡ συνοπτικὴ αὐτῆ ἔκθεσις θέλει καταστήσει πρόδηλον ὅπόσον ἡ λεπτομερὴς αὐτῶν ἀφήγησις δύναται νὰ ἀποβῆ ἐπαχθὴς εἰς τε τὸν ἱστορικὸν καὶ εἰς τὸν ἀναγνώστην.

Ἡ Ἐπανάστασις, εἰς ἣν ὀφείλομεν τὴν ἀνεξαρτησίαν ἡμῶν, δὲν ἠτύχησε νὰ καταρτίσῃ ἐνταυτῷ πολιτείαν καλῶς συντεταγμένην. Τὸ ἔργον ἦτο τῆ ἀληθεία οὐχὶ εὐκατόρθωτον, διότι παρεκωλύετο ὑπὸ τε τῶν περισπασμῶν τοῦ φοβερωτάτου τῶν πολέμων καὶ ὑπὸ ἱστορικῶν δυσχερειῶν, αἵτινες δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τεθῶσιν ἐκ μέσου διὰ μιᾶς. Ἡ Ἐπανάστασις εὔρε τὰς ἐπαρχίας διοικουμένας ἀπ' αἰῶνος ὑπὸ προυχόντων κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον κληρονομικῶν, ὧν πολλοὶ ἐπετέλουν συνετῶς τὰ καθήκοντα τοῦ ἀξιώματος αὐτῶν καὶ οὐκ ὀλίγοι ἀνεδείχθησαν πρωτοεργοὶ τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος. Δύσκολον λοιπὸν ἦτο νὰ μὴ ἐπιδιώξωσιν ἤδη τὴν ἐνδεχομένην διατήρησιν τῶν προνομίων ἅτινα ἐνέμοντο ἐπὶ τῶν προτέρων χρόνων, καὶ πρὸ πάντων τὸ προνόμιον τοῦ διέπειν τὰ πράγματα τῶν ἐπαρχιῶν. Κατενόουν μὲν ὅτι τοιοῦτὸ τι δὲν ἠδύνατο νὰ καθιερωθῆ ῥητῶς ἐν τῷ νέφ πολιτεύματι, ἀλλ' ἐκ παντὸς τρόπου ἐπροσπάθησαν νὰ ἐξουδετερώσωσι τὴν πραγματικὴν τοῦ πολιτεύματος τούτου ἰσχύν. Τὰ ἐκτελεστικά ἐγένοντο οὐ μόνον πολυμελῆ ἀλλὰ καὶ ἐνιαύσια· ἐνιαύσια ὡσαύτως ἐγένοντο τὰ βουλευτικά· καὶ αὐταὶ δὲ αἱ ἐθνικαὶ συγελύσεις ἀπέβησαν ἀδιάκοποι, ἀφοῦ, ἐν διαστήματι ἐτῶν ἐπτὰ, τρεῖς μὲν συνεκροτήθησαν, συνεκλήθησαν ὁμως ἑξάκις. Ἐν ἄλλαις λέξεσι ὀργανώθη οὐχὶ κυβερνήσεις, ἀλλὰ πρόσχημα κυβερνήσεως, πράγματι δὲ πολυαρχία, ἐξ ἧς μικροῦ ἐδέησε νὰ ματαιωθῶσι τὰ πολεμικὰ τῶν χρόνων ἐκείνων κατορθώματα. Τελευταῖον ἡ ἀκμὴ τοῦ κινδύνου ἐπέβαλε συνετώτερα βουλευτάματα. Ἡ ἐν Τροιζίνι συνέλευσις συνεπέκνωσεν εἰς χεῖρας ἀνδρὸς ἐνὸς ἐπὶ ἑπτὰ ἐπτά ἄπασαν τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, παρέτεινε τὴν διάρκειαν τοῦ βουλευτικοῦ ἐπὶ τριετίαν καὶ ἀνέθηκε τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νέου πολιτεύματος εἰς τὸν Κυβερνήτην Ἰωάννην Καποδίστριαν, ἐντελῶς ἀμέτοχον διατελέσαντα τῶν προτέρων συμφερόντων συμβεβηκότων (ἢ συμβαινόντων). Ὅρα ἐκδ. προηγουμένου.

Τὸ πολίτευμα ὁμως τοῦτο δὲν ἐπέπρωτο νὰ λειτουργήσῃ. Ὁ Κυβερνήτης ἐλθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα εὔρε τὸ μὲν ἥμισυ αὐτῆς ὑπὸ τῶν πολεμίων κατεχόμενον, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ ὑπὸ δεινῆς ἀναρχίας λυμαινόμενον. Ἐν τοιαύτῃ πραγμάτων καταστάσει ἦτο καταφανὲς ὅτι τὸ συμφέρον τῆς κοινῆς σωτηρίας ἀπῆτει νὰ διεξαχθῆ ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ὅσον οἷόν τε δραστηρίως καὶ ἀπερισπάστως. Τὸ βουλευτικὸν δὲν ἀντέστη εἰς τὴν γνώμην ταύτην τοῦ Κυβερνήτου· ἡ τετάρτη ἐθνικὴ συνέλευσις ἡ συγκροτηθεῖσα ἐν Ἄργει τῷ 1829 ἐκύρωσε πανηγυρικῶς τὰ γενόμενα καὶ ἐρρῦθμισε τὸ νέον πολίτευμα εἰς τρόπον ἥκιστα περιστελλόντα τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀνωτάτου Ἄρχοντος, ὁ δὲ λαὸς ἠυλόγει καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα τὸν πρῶτον ἐκεῖνον ἰδρυτὴν τῆς ἐννόμου τάξεως. Προϊόντος τοῦ χρόνου πολλοὶ μὲν συνησπίσθησαν κατὰ τοῦ νέου καθεστῶτος, ἄνδρες ἐκ τῶν διαπρεψάντων ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος, ὧν τινες μάλιστα ἐγένοντο πολλάκις θύματα τῆς προτέρας ἀναρχίας, ἀλλ' ἡ ἀντιπολίτευσις αὐτῆ, καίτοι ὀφελήθη ἐκ τινῶν ἀμαρτημάτων τοῦ Κυβερνήτου, ὧν ἀμέτοχος δὲν εἶναι οὐδ' ἡ μεγαλυτέρα ἀνθρωπίνῃ σύνεσις, καὶ πρὸ πάντων ἐκ τῆς πρὸς αὐτὸν δυσπιστίας τοῦ ἄγγλικοῦ ὑπουργείου, δὲν ἤθελεν ἴσως κατισχύσει, ἐὰν μὴ ἐπήρχετο ἡ ἀπροσδόκητος δολοφονία. Ἐν τούτοις τὸ γενναῖον τοῦ ἀνδρὸς πολίτευμα εἶχε ρίψει τοσοῦτον βαθείας ρίζας ἐν τῇ κοινῇ συνειδήσει, ὥστε ἡ ἐννομος τάξις διετηρήθη καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐπὶ τινὰς μῆνας ὑπὸ τὸν ἀδελφόν του Αὐγουστίνον, ὅστις βεβαίως δὲν ἦτο καθ' ἑαυτὸν ἀξίος νὰ προΐσταται τῶν ἐλληνικῶν πραγμάτων.

Βαθμηδὸν ὁμως ἡ Ἑλλάς ἐγένετο αὐθις ἀνάστατος, ἐκ δὲ τοῦ ἐπικρατήσαντος ἐπὶ τέλους κυκεῶνος κατεπλάγησαν αὐτοὶ αὐτοῦ οἱ πρωταίτιοι. Καὶ τότε οἱ ἄνθρωποι οὗτοι,

